

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΘΥΜΙΑΜΑ

Ἄρ. 9

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας

Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑΙΩΝ (α)*

1. Θά σᾶς παρουσιάσω, ἀδελφοί μου χριστιανοί, μία πολύ ωραία ὁμιλία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ ὁποία ὅμως εἶναι πολύ μεγάλη. Γι' αὐτό καί θά χρειαστοῦν πολλά κηρύγματα νά τήν τελειώσουμε. Τήν ὁμιλία αὐτή ὁ ἅγιος πατέρας τήν ἀπευθύνει στούς εἰδωλολάτρεις καί τούς Ἰουδαίους καί ἀποδεικνύει σ' αὐτούς ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Θεός. Αὐτό εἶναι τά γενικό θέμα τῆς ὁμιλίας του. Ἀρχίζουμε μέ τό σημερινό μας κήρυγμα τήν ἀνάλυσή της. Σᾶς παρακαλῶ νά τήν προσέξετε, γιατί θά μάθετε πράγματα πού δέν τά ξέρετε. Ἰδιαιτέρα θά μάθετε τί λέει ἡ Παλαιά Διαθήκη γιά τόν Χριστό. "Ὅτι ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ ἦταν γραμμένη στήν Παλαιά Διαθήκη καί προτοῦ ἀκόμη νά γεννηθεῖ ἀπό τήν Παναγία.

2. Κατά πρῶτον ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ἀπευθύνεται στούς εἰδωλολάτρεις. Θέλει νά ἀποδείξει σ' αὐτούς ὅτι ὁ Χριστός, πού πιστεύουν καί λατρεύουν οἱ χριστιανοί, εἶναι Θεός. Ἀλλά ἀπορεῖ ἀπό ποῦ νά ἀρχίσει τόν λόγο του. "Ἄν πεῖ στούς εἰδωλολάτρεις ὅτι ὁ Χριστός δημιούργησε τόν κόσμον, ἤ ὅτι ἔκανε πολλά θαύματα καί γι' αὐτό εἶναι Θεός, αὐτό δέν θά τό πιστεύσουν οἱ εἰδωλολάτρεις. "Ἄν πάλι τούς πεῖ νά πιστεύσουν τόν Χριστό γιά Θεό, ἐπειδή ὁ Χριστός μᾶς ὑποσχέθηκε τόν παράδεισον καί τά αἰώνια ἀγαθά, τότε οἱ εἰδωλολάτρεις ὄχι μόνο δέν θά πιστεύσουν, ἀλλά καί θά γελάσουν καί θά χλευάσουν. Γι' αὐτό καί ὁ σοφός πατέρας λέγει ὅτι θά ἀρχίσει τόν λόγο του πρὸς τούς εἰδωλολάτρεις ἀπό κάπου ἄλλου, ἀπό κάποιο σημεῖο πού εἶναι κοινό καί γιά τούς δύο, καί γιά τούς χριστιανούς καί γιά τούς εἰδωλολάτρεις. Καί τό σημεῖο αὐτό, τό ὁποῖο δέν μπορεῖ νά τό ἀμφισβητήσουν οἱ εἰδωλολάτρεις, εἶναι τό ἐξῆς: "Ὅτι οἱ χριστιανοί ἄρχισαν νά ὑπάρχουν ἀπό τόν Χριστό. "Ὅτι τό γένος τῶν χριστιανῶν φυτεύθηκε ἀπό τόν Χριστό. "Ὅτι ὅλες οἱ ἀνά τήν οἰκουμένη χριστιανικές Ἐκκλησίες ἄρχισαν ἀπ' Αὐτόν. Ἀπό αὐτό τό σημεῖο λέγει ὁ Χρυσόστομος θά ἀρχίσει τόν λόγο του πρὸς τούς εἰδωλολάτρεις καί θά ἀποδείξει σ' αὐτούς ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός.

2. Καί ἀρχίζει μέ αὐτή τήν ἀπλή, ἀλλά δυνατή ἀπόδειξη: "Ἄν ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν εἶναι Θεός, ἀλλά εἶναι ἀπλός ἄνθρωπος, τότε πῶς νοεῖται ὅτι τό κήρυγμά του, σέ πολύ σύντομο διάστημα, ἐξαπλώθηκε σ' ὅλο τόν κόσμον καί σ' αὐτά τά βάρβαρα ἔθνη; Καί ἔγινε αὐτό τό θαυμαστό, ὅτι αὐτοί, «οἱ τῶν λύκων ἀγριώτεροι, δεξάμενοι τό κήρυγμα, προβάτων ἡμερώτεροι γεγόνασι καί περί ἀθανασίας καί περί ἀναστάσεως φιλοσοφοῦσι καί τῶν ἀπορρήτων ἀγαθῶν». Καί οἱ πιστεύσαντες δέν ἦταν ἀπλοϊκοί μόνο εἰδωλολάτρεις, ἀλλά ἄρχοντες καί βασιλεῖς τῶν εἰδωλολατρῶν. Καί τό ἄλλο πάλι τό πολύ θαυμαστό, ὅτι ὁ Χριστός γιά τήν διάδοση τοῦ κηρύγματός του δέν χρησιμοποίησε βία καί καταναγκασμό, γιατί δέν

*Ἡ ὁμιλία αὐτή τοῦ ἱεροῦ πατρός εὐρίσκεται στήν Σειρά τῶν ΑΑΠ τόμ. 3.

είχε στρατεύματα, αλλά ως συνεργούς του είχε δώδεκα ἄσημους καί πτωχούς ανθρώπους, τούς δώδεκα Ἀποστόλους. Καί ὅμως, αὐτοί οἱ Δώδεκα ἔπεισαν τά ἔθνη νά ἀπαρνηθοῦν τούς θεούς τους καί νά πιστεύσουν στήν διδασκαλία καί τά δόγματα τοῦ Χριστοῦ. Καί ὄχι μόνον νά τά πιστεύσουν, ἀλλά πολλοί ἀπ' αὐτούς νά βεβαιώσουν καί μέ μαρτυρικό θάνατο τήν πίστη τους σ' αὐτά. Τό φαινόμενο αὐτό, ἀδελφοί μου, ἀποδεικνύει περίτρανα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Θεός.

3. Ἀλλά ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔχει νά πεῖ καί ἄλλο δυνατώτερο ἐπιχείρημα γιά τό ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεός. Τό ἐπιχείρημα αὐτό εἶναι ὅτι ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ εἶχε προφητευθεῖ στά βιβλία τῶν Ἰουδαίων, πού τόν σταύρωσαν, πρὶν ἀπό πολύ-πολύ χρόνο. Καί ὅπως προφητεύθηκε ἔτσι καί ἔγινε. Ἀπευθυνόμενος, λοιπόν, τώρα ὁ Χρυσόστομος στούς Ἰουδαίους καί θέλοντας νά πεῖ σ' αὐτούς ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Θεός, τούς λέγει ὅτι ὁ Μεσσίας, τόν ὁποῖον περιμένουν, δέν εἶναι ἄλλος, παρά Αὐτός. Καί ἀρχίζει ὁ ἅγιος πατέρας νά ἀνοίγει τήν Παλαιά Διαθήκη, τήν ὁποία καί ἡμεῖς οἱ χριστιανοί, ἀλλά καί οἱ Ἰουδαῖοι δέχονται, καί νά παρουσιάζει ἀπ' αὐτήν προφητεῖες ἀναφερόμενες στόν Μεσσία καί ἐφαρμοζόμενες ἀκριβῶς στόν Ἰησοῦ Χριστό.

4. Ξέρουμε, ἀγαπητοί μου χριστιανοί, ὅτι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος. Αὐτό γιορτάζουμε τά Χριστούγεννα. Τό ὅτι ὁ Θεός θά γινόταν ἄνθρωπος, κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο, τό εἶπε πρῶτα ὁ προφήτης Ἰερεμίας. Θά σᾶς πῶ ἐπί λέξει τήν προφητεία αὐτή τοῦ Ἰερεμίου. Μιλώντας γιά τόν Θεό ὁ προφήτης λέγει: *«Οὗτος ὁ Θεός ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρός αὐτόν. Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδόν ἐπιστήμης καί ἔδωκεν αὐτήν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ καί Ἰσραήλ τῷ ἠγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. Μετά ταῦτα ἐπί τῆς γῆς ὥφθη καί τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη»* (Βαρ. 3,36-38). Αὐτά τά λόγια τοῦ Ἰερεμίου διά τοῦ μαθητοῦ του Βαρούχ εἶναι πολύ σπουδαία, χριστιανοί μου. Λέει καθαρά ὅτι ὁ Θεός *«ἐπί τῆς γῆς ὥφθη καί τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη»*, ὅτι δηλαδή ἔγινε ἄνθρωπος. Καί αὐτά τά λόγια βέβαια δέν λέγονται γιά τόν Θεό Πατέρα, ἀλλά γιά τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, τόν Ἰησοῦ Χριστό, γιατί Αὐτός ἔγινε ἄνθρωπος καί συναναστράφηκε μέ τούς ἀνθρώπους. Ἀλλά τί σημαίνει ἐκεῖνο πού λέγει ἡ παραπάνω προφητεία τοῦ Ἰερεμίου, ὅτι *«ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδόν ἐπιστήμης»* καί τήν ἔδωσε στούς Ἰσραηλίτες; Ποιά εἶναι αὐτή ἡ «ὁδός ἐπιστήμης»; Εἶναι ὁ μωσαϊκός νόμος. Αὐτό δέ πού κάνει ἐντύπωση ἐδῶ εἶναι ὅτι ὁ προφήτης λέγει ὅτι τόν νόμο τόν μωσαϊκό τόν ἔδωσε στούς Ἰσραηλίτες ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ σαρκωθείς Υἱός τοῦ Θεοῦ. Γιατί γι' Αὐτόν γίνεται λόγος ἐδῶ. Naί, χριστιανοί μου! Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τό δρῶν Πρόσωπο στήν Παλαιά Διαθήκη ὡς ἄσαρκος ἀκόμη, ὡς Ἄγγελος Κυρίου, ὅπως ἐμφανιζόταν στά δίκαια πρόσωπα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Τελειῶνω μέ ἕναν ὡραῖο λόγο τοῦ ἀγίου Χρυσόστομου γι' αὐτό πού σᾶς εἶπα ὅτι ὁ Χριστός καί προτοῦ ἀκόμη νά σαρκωθεῖ δροῦσε ὡς ἄσαρκος Υἱός τοῦ Θεοῦ στόν λαό Του. Τόν λόγο τοῦ ἱεροῦ Πατρός, γιά τήν σπουδαιότητά του, τόν λέγω, ὅπως ἔχει στό κείμενο: *«Δείκνυσι ἐνταῦθα (μέ αὐτό πού εἶπε ὁ προφήτης Ἰερεμίας) ὅτι καί πρό τῆς παρουσίας τῆς ἐνσάρκου πάντα Αὐτός (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) ὠκονόμει καί πάντα Αὐτός ἔπραττε, νομοθετῶν, προνοῶν, κηδόμενος, εὐεργετῶν»*.**

Μέ πολλές εὐχές,
† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἰερεμίας

**Ὁ λόγος αὐτός τοῦ ἀγίου Πατέρα ἀπετέλεσε βάση γιά τήν δόμηση τῆς διδακτορικῆς μου διατριβῆς στό Πανεπιστήμιο μέ θέμα *«Ἡ προῦπαρξις τοῦ Χριστοῦ κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο»*.